

животъ, така и тоя на децата си — научили сж ги да се съединяватъ въ общества, въ тѣсенъ другарски съюзъ, за да могатъ съ общи сили да осигуряватъ своя животъ.

По-рано ученитѣ не обрѣщали никакво внимание на това нѣщо; тѣ мислѣли, пъкъ и сега мислятъ мнозина, че цѣлиятъ животъ на животнитѣ минава само въ борба помежду имъ, при която по-силнитѣ изтрѣбватъ по-слабитѣ и наричатъ това „борба за сжществуване“.

„Въ природата, — писалъ единъ ученъ още въ 1887 г.; — има постоянна непрекжсната война. Навсжде има следи отъ кръвъ. И победителитѣ и победенитѣ оросяватъ съ кръвта си майката земя. Природата е жестока; отъ нея може да се получи само единъ урокъ: какъ силниятъ мачка слабия.“

„Винаги силниятъ побеждава, — казватъ последователитѣ на този ученъ. — Вrabчето рано или късно ще загине отъ сокола, антилопата ще бжде изядена отъ лъва, индийцитѣ, въоржжени само съ стрѣли, ще измратъ, измѣстени отъ добре въоржженитѣ бѣли, защото въ борбата за сжществуване могатъ да издържатъ само силнитѣ“...

Но това така ли е? Наистина ли природата ни дава само този страшенъ урокъ?

Не, този който казва това, не познава добре природата, не се е вглеждалъ въ нея, не е добре разбралъ нейнитѣ уроци. Трѣбва само внимателно да се вгледаме около себе си, и въ гората, и въ полето, и въ градината, за да видимъ, че животнитѣ не само се нападатъ едно друго, не само враждуватъ помежду си; тѣ сжщо си и помагатъ едно на друго, спасяватъ се едно друго отъ беда, умѣятъ да се съединяватъ, за да рабо-